

PEJABAT DAERAH BATU PAHAT

PEJABAT DAERAH KOTA TINGGI

1. **PENGURUSAN INDUSTRI HIBURAN DAN MINUMAN KERAS**

PEJABAT DAERAH BATU PAHAT PEJABAT DAERAH KOTA TINGGI

PENGURUSAN INDUSTRI HIBURAN DAN MINUMAN KERAS

Perkara Utama

Apa yang diaudit?

- Setiap industri hiburan yang terlibat perlu mematuhi syarat yang ditetapkan dalam Enakmen Hiburan dan Tempat-Tempat Hiburan 1998 (EHDTTH) dengan memperoleh lesen hiburan. Permohonan lesen hiburan dan minuman keras di negeri Johor di kawal selia oleh Bahagian Pelesenan Pejabat Daerah di setiap daerah. Kelulusan lesen dikeluarkan oleh Jawatankuasa Keselamatan Negeri (JKKN) setelah mendapat pandangan daripada Jabatan Teknikal seperti Polis DiRaja Malaysia (PDRM), Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Agensi kerajaan yang berkaitan. Kelulusan lesen diberikan bergantung kepada faktor tempat, jenis aktiviti, peralatan digunakan dan keluasan premis.
- Antara aktiviti perniagaan yang memerlukan lesen hiburan ialah bowling, dewan tarian, *pool*, pusat hiburan keluarga, *karaoke*, *liveband*, *pub*, taman tema, panggung wayang dan *snooker*. Sebahagian tempat hiburan juga ada menjual minuman keras yang terdiri daripada *liquor* yang memabukkan. Bagi penjualan minuman keras, setiap penjual perlu mematuhi Peraturan-Peraturan Eksais (Lembaga Pelesen) (Pindaan) 2014 untuk mendapatkan lesen menjual minuman keras. Aktiviti utama pengurusan lesen hiburan dan minuman keras adalah memproses permohonan, mengakaunkan bayaran lesen dan menjalankan penguatkuasaan bagi memastikan syarat lesen dipatuhi.
- Pengauditan ini meliputi dua bidang utama Audit iaitu prestasi aktiviti dan pengurusan aktiviti. Prestasi aktiviti dinilai berdasarkan kepada pencapaian output dan keberhasilan. Pencapaian output meliputi prestasi kutipan hasil, prestasi kelulusan permohonan, prestasi pembaharuan lesen dan prestasi tempoh masa kelulusan lesen. Pencapaian keberhasilan pula dilihat daripada peningkatan jumlah pelancong ke negeri Johor, peluang pekerjaan kepada penyanyi dan pemuzik tempatan, pendapatan kepada penerbit filem tempatan dan kajian kepuasan penduduk tempatan terhadap operasi premis hiburan. Bagi pengurusan aktiviti pula penilaian dibuat terhadap pengoperasian premis, pengeluaran lesen, tindakan penguatkuasaan dan deposit bagi kelulusan lesen.

- Pengauditan dijalankan di Bahagian Pelesenan Pejabat Daerah Batu Pahat (PDBP) dan Pejabat Daerah Kota Tinggi (PDKT) kerana kedua-dua daerah tersebut telah mencatat kutipan hasil tertinggi di negeri Johor secara keseluruhan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2021. Lesen hiburan yang dipilih sebagai sampel pengauditan ialah lesen panggung wayang dan tempat hiburan, lesen hiburan *billiard/snooker* dan lesen hiburan sementara. Manakala, sampel lesen minuman keras pula melibatkan lesen rumah awam kelas satu (RAK 1), rumah awam kelas dua (RAK 2), rumah awam kelas tiga (RAK 3), peniaga borong dan kedai runcit.

Mengapa ia penting untuk diaudit?

- Pelan Pembangunan Mampan Johor 2030 (PPMJ 2030) yang telah disediakan pada tahun 2018 menetapkan visi untuk memacu Negeri Johor ke arah negeri berdaya saing melalui pembangunan mampan dan dinamik. Pembangunan mampan merangkumi tiga skop iaitu mampan ekonomi, mampan fizikal dan mampan sosial. Perkembangan industri hiburan di Negeri Johor adalah sebahagian daripada strategi ke-10 PPMJ 2030 iaitu memperkasakan industri pelancongan. Ini adalah selaras dengan dasar memperkasakan sektor ekonomi di negeri Johor di bawah teras yang ketiga.
- Pengauditan dilaksanakan untuk menilai sama ada pengurusan lesen hiburan dan minuman keras telah dilaksanakan dengan cekap dan berkesan. Ini bertujuan untuk mencapai objektif yang ditetapkan iaitu memperkasakan industri hiburan dan mempertingkatkan ekonomi Negeri Johor melalui sektor pelancongan.

Apa yang ditemui Audit?

- Secara keseluruhannya, perkembangan industri hiburan di negeri Johor telah membantu pertumbuhan ekonomi dan pelancongan seperti yang telah digariskan dalam PPMJ 2030. Namun begitu, pengurusan lesen hiburan dan minuman keras di PDBP dan PDKT tidak dilaksanakan dengan cekap dan berkesan. Ini disebabkan PDBP dan PDKT tidak menetapkan tempoh masa kelulusan lesen hiburan dan minuman keras di dalam mana-mana peraturan. Selain itu, terdapat premis di daerah Batu Pahat dan Kota Tinggi telah beroperasi tanpa lesen hiburan dan minuman keras serta di luar zon ditetapkan. Terdapat juga lesen dikeluarkan tanpa kelulusan JKKN, premis hiburan kerap dikenakan tindakan penguatkuasaan di samping deposit tidak dikenakan bagi kelulusan lesen hiburan dan minuman keras.

- Penemuan utama Audit adalah seperti berikut:
 - PDBP dan PDKT tidak menetapkan tempoh masa kelulusan lesen hiburan dan minuman keras di dalam mana-mana peraturan. Ini menyebabkan prestasi kelulusan permohonan lesen tidak dapat diukur dengan sewajarnya;
 - tujuh premis hiburan telah beroperasi tanpa lesen hiburan dan enam premis tidak mempunyai lesen minuman keras. Daripada tujuh premis yang tidak mempunyai lesen hiburan, empat premis telah beroperasi melebihi tempoh waktu yang dibenarkan iaitu pada jam 12.00 malam;
 - sebuah premis tidak mempunyai rekod permohonan lesen hiburan di PDKT sehingga tarikh lawatan Audit. Premis tersebut juga tidak mendapat lesen perniagaan daripada Majlis Perbandaran Pengerang (MPP) kerana premis ini belum memiliki kelulusan Sijil Kebenaran Menduduki (CCC) Bangunan. Bagaimanapun sehingga 22 Februari 2022, hasil pemeriksaan yang telah dijalankan oleh Bahagian Pelesenan MPP mendapati premis tersebut masih beroperasi tanpa lesen hiburan dan minuman keras. Kesannya PDKT tidak dapat mengutip hasil lesen hiburan dan minuman keras yang dianggarkan berjumlah RM25,160;
 - lesen hiburan *karaoke* dan minuman keras yang dikeluarkan oleh PDBP kepada sebuah premis adalah bertentangan dengan Rancangan Tempatan Daerah (RTD) Batu Pahat 2030 (Penggantian). Tiada koordinasi yang jelas antara PDBP dan Majlis Perbandaran Batu Pahat bagi proses pengeluaran lesen hiburan dan penempatan premis perniagaan;
 - PDKT telah meluluskan 12 lesen hiburan *liveband* pada tahun 2018 dan 2019 tanpa kelulusan di peringkat JKKN. Lesen hiburan *liveband* yang dikeluarkan oleh PDKT adalah lesen bagi tempoh sementara sahaja iaitu untuk tempoh tiga bulan. Kelulusan mendapatkan lesen di peringkat JKKN mengambil tempoh masa yang lama menyebabkan PDKT telah mengeluarkan lesen sementara *liveband* kepada pelesen supaya pelesen tidak berniaga tanpa lesen. Bagaimanapun kelulusan ini adalah bertentangan dengan peraturan yang telah ditetapkan;

- Operasi Noda yang dilaksanakan PDRM bagi tempoh 2018 hingga 2021 merekodkan 96 kesalahan berlaku di premis hiburan antaranya melibatkan hiburan tanpa lesen, langgar syarat atau sekatan dan langgar arahan PBT;
- PDRM telah menjalankan lima operasi penguatkuasaan ke atas sebuah premis hiburan yang beroperasi tanpa lesen hiburan dan melebihi waktu yang dibenarkan dari tahun 2018 hingga 2020. Pemilik premis telah dikenakan denda berjumlah RM19,500; dan
- terdapat 10 lesen panggung wayang dan tempat hiburan serta 34 lesen minuman keras yang telah diluluskan oleh PDKT dari tahun 2018 hingga 2021 tidak dikenakan bayaran deposit. Anggaran jumlah deposit lesen hiburan yang tidak dikutip oleh PDKT bagi tempoh tahun 2018 hingga 2021 adalah RM100,000.

**Apa yang
disyorkan
Audit?**

- Bagi mengatasi kelemahan yang dibangkitkan, pihak Audit mengesyorkan Bahagian Pelesenan PDBP dan PDKT mengambil tindakan penambahbaikan seperti berikut:
 - memastikan semua permohonan lesen hiburan dan minuman keras diluluskan di peringkat JKKD dan JKKN;
 - memastikan tempoh masa kelulusan lesen hiburan dan minuman keras ditetapkan di dalam mana-mana peraturan;
 - memastikan koordinasi yang jelas antara Pejabat Daerah dan PBT bagi proses pengeluaran lesen hiburan dan penempatan premis perniagaan;
 - memastikan penempatan premis hiburan mengikut zon dan tidak berhampiran dengan kediaman penduduk setempat;
 - mewujudkan unit penguatkuasaan lesen hiburan untuk memastikan aktiviti penguatkuasaan dapat dijalankan dengan cekap dan berkesan; dan
 - mematuhi peraturan yang berkuat kuasa mengenai kutipan deposit sebagai wang cagaran bagi kelulusan lesen hiburan dan minuman keras.